

Formand Johannes Gaubs tale ved prisuddelingen 2016

Så er tiden kommet til det vigtigste punkt ved dette årsmøde...☺ Uddelingen af den videnskabetiske hæderspris 2016.

Prisen indstiftedes i 2002 og uddeles hvert andet år til en person, en gruppe, en organisation eller virksomhed, som har gjort en fremragende og tankevækkende indsats på det videnskabetiske område i relation til sundhed og sygdom.

Det er således 8. gang at hædersprisen uddeles i år. Prisen uddeles ordentligvis af den til enhver tid siddende minister for sundhed – i yderste nødsfald kan en departementschef vikariere. Imidlertid er der åbningsdebat i Folketinget i dag, og selv om man kan stille spørgsmålstejn ved ministerens prioritering, har vi måttet indse, at vi selv må stå for det.

Komitésystemets væsentligste opgave er at sikre, at sundhedsvidenskabelige forskningsprojekter gennemføres videnskabetisk forsvarligt. Demonstreret omsorg for forsøgspersoners rettigheder, sikkerhed og velbefindende er derfor afgørende elementer i udvælgelsen af hædersprismodtageren.

Udvælgelsen sker i et særligt udvalg af NVK medlemmer, og finder sted på basis af indstilling fra blandt andre de regionale videnskabetiske komitéer.

Traditionen tro udvises der en meget høj grad af hemmeligholdelse, så kun en meget lille kreds af udvalgte personer indvies i udvalgets beslutning.

Men nu er det kun hemmeligt få minutter endnu. Tiden er kommet til at afsløre årets prismodtager. En modtager, der stiller sig på skuldrene af en kongerække af modtagere af

hædersprisen, en kongerække af medicinske professorer, der indgyder ærefrygt, og som tåler at blive nævnt:

2002: 1. hæderspris tildeles Poul Riis, Danmark, med rette bærer af titlen Rigsetiker

2004: Hans von der Maase, Onkologisk Afdeling, Århus

2006: Det danske Tvillingeregister v/Kaare Christensen, Odense

2008: Gorm Greisen, Neonatalafdelingen, Rigshospitalet

2010: Michael Rørth, Onkologisk Afdeling, Rigshospitalet

2012: Erik Simonsen, Psykiatrien, Region Sjælland

2014: Kennedy Centret, Rigshospitalet v/Karen Brøndum-Nielsen

Årets prismodtager i 2016 hædres for sit mangeårige arbejde med grundlæggende videnskabsetiske problemstillinger. Siden slutningen af 80'erne har Helsinki-deklarationen og videnskabsetiske principper i bred forstand været vigtige elementer i prismodtagers forskning.

Med særligt fokus på datasikkerhed er prismodtageren på sin arbejdsplads bl.a. ansvarlig for opretholdelse af reglerne for omgang med forsøgspartners personhenførbare data og virker for at udbrede og fastholde høje etiske normer for anvendelsen af denne type data.

Det samme gør sig gældende i prismodtagerens arbejde med "Den Aarhusianske Fødselskohorte" og "Aarhus Børns Biobank", hvor pseudonymisering og datasikkerhed har haft største prioritet.

I start halvfemserne bestod datasikkerheden i, at data blev opbevaret i en bankboks og alene 2 forskere havde adgang til CPR-numrene. I dag er data krypterede på en særskilt

universitetsserver med loggede adgange, og der arbejdes med pseudonymiserede koblede data på Danmarks Statistiks server.

Som den første i Danmark medvirkede prismodtageren tillige til udviklingen af et randomiseringssystem, der følger alle principper for good clinical practice (GCP) og herigennem sikrer entydig registrering og uigenkaldelig randomisering af forsøgspersoner. Systemet er siden blevet anvendt til nationale og internationale randomiserede kontrollerede forsøg. Prismodtageren holder sig løbende opdateret om udviklingen i GCP og bliver årligt GCP-certificeret.

I sit kliniske virke, i sit forskningsmiljø og i vejledningen gennem årene af mere end 50 Ph.d. og forskningsårsstuderende går prismodtageren foran i arbejdet med at udbrede kendskabet til de videnskabsetiske principper.

Dette afspejles tillige tydeligt i hendes (for det er et kvindeår i år) talrige igangværende forskningsprojekter, hvoraf de fleste, hvis ikke alle, har passeret det videnskabsetiske komitéssystem.

Det er mig en stor glæde at kunne afsløre, at den videnskabsetiske hæderspris 2016 tildeles:

Professor, forskningsleder og overlæge ved børneafdeling A, Aarhus Universitets Hospital,
Tine Brink Henriksen.

Prisen består i et meget imponerende diplom – og en check på et rundt beløb, måske mindre imponerende, men som man mange steder vil kunne få et par sko for.

Kom du her op Tine. Lad os give Tine en stor hånd.